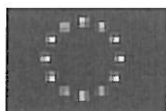




**MAATALOUS- JA MAASEUTUYRITYSTEN AKTIVOINTI
KOILLIS-SUOMESSA
10.4. 2006 - 31.12.2007
LOPPURAPORTTI**



SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

1. Hankkeen tausta ja lähtötiedot.....	2
2. Hankeorganisaatio.....	3
3. Ajan kohta ja kesto, aikataulun toteutuminen.....	3
4. Toiminnan kuvaus.....	3 - 9
4.1 Esiiselvitys	
4.2 Yrityskohdaiset toimenpiteet	
4.3 Opintomatkat	
4.4 Koulutukset	
4.5 Tiedottaminen	
4.6 Yhteistyötahot	
5. Tavoitteiden toteutumisen arviointi.....	9
5.1 Asetetut tavoitteet	
5.2 Tavoitteiden toteutumisen arviointi	
6. Talous.....	10
7. Toteutuksen arviointi.....	11
8. Jatkotoimet ja ehdotukset.....	11

1. HANKKEEN TAUSTA JA TARVE

Koillis-Suomen aluekeskushjelma aloitti toimintansa vuonna 2001. Vuoden 2005 alusta lukien aluekeskushjelma-alueeseen ovat kuuluneet Kuusamon kaupunki, sekä Posion ja Taivaalkosken kunnat. Uudelleen organisoinnin myötä elinkeinoelämän kehittämisen aloitettiin uudelleen toimialaryhmien kautta. Syksyllä 2005 valmistuneen alkutuotannon ja elintarviketalouden toimialan kehittämissuunnitelman 2005 – 2010 strategiaprosessissa ilmeni, että alueella on viimeisen kymmenen vuoden aikana runsaasti lopettaneita maaseutuyrityksiä. Lisäksi oli todettavissa, että sukupolvenvaihdoksia ja tuotantorakennusinvestointeja tehdään vähän, sekä yrittäjien liike-toiminta-osaamisessa on yleisesti puutteita. Toimialalla vallitsee joillakin osin negatiivinen asenne, sekä myös huoli työssä jaksamisesta lisääntyneen yrityskokojen kasvussa.

Alueella harjoitettavista alkutuotannon tuotantomuodoista tärkeimpiä ovat maidon- ja lihan tuotanto, porotalous, kalastus, hevostalous ja matkailupalvelut eri muodoissaan. Kehittämissuunnitelmassa tavoitteeksi on asetettu mm. maidon- ja naudanlihan nykyisten tuotantomäärien säilyttäminen. Nykyinen rakennekeskitys huomioiden tämä edellyttää mm. sukupolvenvaihdosten ja investointien lisääntymistä. Yksikkökokojen kasvun myötä kustannustehokkuus yleensä paranee, mutta se edellyttää myös yrittäjän kykyä hallita yrityksen johtamiseen liittyvät tärkeimmät osa-alueet. Yrittäjän ammattimainen toiminta on menestyvän yrityksen perusedellytys.

Maidon- ja lihan tuotannolla on erittäin keskeinen asema alueen maaseudun ihmisten työllistämistä ja toimeentulon turvaajana. Alueella on noin 220 maidonlähettäjää ja maitoa tuotettiin vuonna 2006 noin 31 miljoonaa litraa. Maatalouden myyntituloista keskimäärin n. 80 % tulee maidosta. Korvaavien tuotantomuotojen löytyminen vastaavassa laajuudessa ei ole helppoa.

Alueen elintarvikkeiden jalostajista selkeästi suurin on JK Juusto Kaira Oy, joka jalostaa Kuusamon Osuusmeijerin keräämää maidon. Juusto Kairan liikevaihto vuonna 2006 oli lähes 44 miljoonaa euroa ja yhtiön palveluksessa oli n. 95 henkilöä. Vastaavat luvut Kuusamon Osuusmeijerin osalta olivat n. 13 miljoonaa euroa ja työntekijöiden määrä 7 henkilöä. Meijerin toiminnan kannalta riittävän ja hyvälatauisen raaka-aineen saanti mahdollisimman läheltä on yksi menestystekijöistä.

Kehittämissuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tueksi aloitettiin elokuussa 2006 maaseutuyrittäjille suunnattu hanke maatalous- ja maaseutuyritysten aktivointi Koillis-Suomessa. Hanke edistää maaseudun elinvoimaisuutta, työpaiikkojen säilymistä, yrittäjien ammattitaidon ja yritysten kilpailukykyyn parantamista, ympäristön viihtyisyyttä, sekä tukee osaltaan muuta alueen kunnissa ja kaupungeissa harjoitettavaa elinkeinotoimintaa.

2. HANKEORGANISAATIO

Hankkeen vastuullinen toteuttaja:
Koillis-Suomen Kehittämisyhtiö Naturpolis Oy
Nuottatie 6 B
93600 Kuusamo

Hankkeen johtaja/vastuuhenkilö:
Naturpolis Oy, toimitusjohtaja Mika Perttunen
Nuottatie 6 B
93600 Kuusamo
Gsm 040 - 529 5135
mika.perttunen@naturpolis.fi

Ohjausryhmä:
Haukivaara Pentti
Heikkilä Esa
Keskitalo Rauno
Määtä Jouni
Määtä Martti
Palosaari Kaisu
Riipi Mika
Rinne Heikki
Ronkainen Olli
Virranniemi Hannu
Pesonen Kirsti
Nuottatie 6 B
93600 Kuusamo
Gsm 0400-92 1946
kirsti.pesonen@naturpolis.fi

Seudullinen aluekehitys- ja tulevaisuus toimikunta
Tuottajayhdistys, Kuusamo
Tuottajayhdistys, Taivalkoski
Kuusamon kaupunki, maaseutupaikallisko. pj
ProAgria Oulu
Aluekeskus, toimialavastaava
Naturpolis Oy, hallitus
Tuottajayhdistys, Posio
Myötälä ry

3. AJANKOHTA JA KESTO, AIKATAULUN TOTEUTUMINEN

Hankepäättökseen mukainen toteutus aika oli 10.04.2006 – 31.05.2007. Hankkeen toteutus alkoi käytännössä 7.8.2006 projektipäällikkön aloittaessa työt. Toteuttamisajalle myönnettiin jatkoaikaa Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen 14.6.2007 antamalla päätöksellä 31.12.2007 saakka. Aikataulu oli riittävä hankkeen 1. vaiheen toteuttamiseksi.

4. TOIMINNAN KUVAAUS

4.1 Esiselvitys

Hankkeen kohderyhmänä oleville maaseutuyrittäjille suunnattu esiselvitys aloitettiin elokuussa 2006 projektipäällikkön aloittaessa työt. Painopiste kohdistui alkuvaiheessa lähinnä yrittäjiin, joille yhteishankkeet eivät olleet tehneet vastaavaa selvitystä. Selvityksellä kartoitettiin kohderyhmäyrittäjien sukupolvenvaihdos-, investointi-, ja muita mahdollisia kehittämistarpeita, sekä aktivoitiin kehittämistoimien aloittamiseksi. Myöskin yritystoiminnasta mahdollisesti luopumassa olevat kuuluvat selvityksen piiriin.

Esiselvitykseen liittyen projektipääallikkö otti Kuusamo- Taivalkoski ja Posion alueella puhelimitse yhteyttä n. 160 yrittäjään, sekä suoritti esiselvitykseen, hankkeeseen sitouttamiseen, sekä neuvontaan liittyviä yrityskäyntejä 46 eri yritykseen yhteensä 69 kappaletta. Listaus projektipääallikkon tekemistä yrityskäynteistä liitteenä nro 1

4.2 Yrityskohdaiset toimenpiteet

Yrityskohdaisien toimenpiteiden osalta hankkeen toiminta-alueena oli hankepäätöksen mukaisesti ensisijaisesti Kuusamon ja Taivalkosken alue. Posion alueelle suunnatut vastaavat toimenpiteet rahoitettiin 26.10.2006 seudullisen alue- ja tulevaisuusstoimikunnan myöntämällä erillisellä 10.000 € määrärahalta.

Yritysrhymia muodostettiin neljä; Sukupolvenvaihdokset, investoinnit, tuotantomuutokset ja tuotannon lopettamiset. Ryhmiin osallistuvien tuli täyttää edellytys ns. maatilasiidonaisuudesta. Jokaiselle ryhmälle tarjottiin ryhmäkohdaisesti saman sisältöiset palvelut. Hankkeeseen sitoutuvi kirjallisesti mukaan Kuusamosta 11, Taivalkoskelta 6 ja Posiolta 9 yrittäjää, yhteensä 26 yrittäjää, joista 20 on maidontuotannon harjoittajia. Listaus hankkeeseen sitoutuneista yrittäjistä liitteenä nro 2.

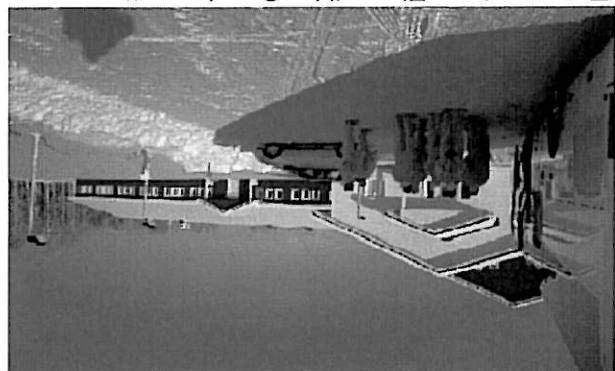
Hankkeen aikana työstettiin 11 maatilaluovutukseen tähtäävää luonnosluovutuskirjaa ja 9 nuoren viljelijän aloitustukihakemusta, sekä 22 investointiin liittyvää taloussuunnitelmaa. Haehtujen nuoren viljelijöiden aloitustukien määrä oli hankkeen päättyessä 495.000 euroa. Muuta yrityskohdaisia ostopalveluina hankittua neuvontaa annettiin 95 tuntia. Lisäksi projektipääallikkö osallistui ostopalveluina hankittujen palveluiden tukena myös yrityskohdaiseen neuvontaan. Numeraalinen yhteenveito toimennpiteistä yrittäjittäin liitteenä nro 3, sekä luettelo ostopalveluina hankittujen ProAgria Oulun ja - Lapin neuvonnallista yrityskäynteistä liitteenä nro 4.

4.3 Opintomatkat

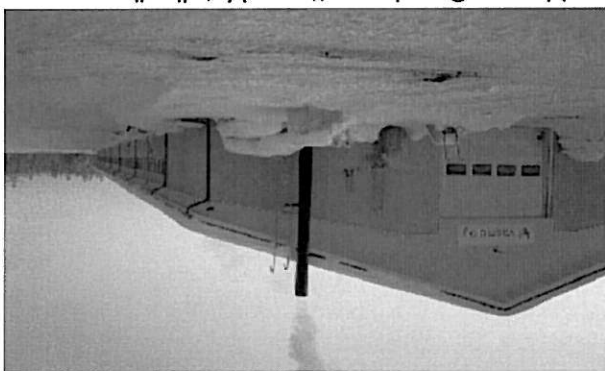
Hankkeen aikana järjestettiin neljä opintomatkaa, joihin osallistui yhteensä 79 henkilöä. Matkoilla oli osallistujia Kuusamon, Taivalkosken ja Posion alueilta, millä oli myöskin positiivinen merkitys ajatellen alueen alkutuottajien yhteistoiminnan kehittämistä.

24 - 26.8.2006 kalasajille suunnatulla opintomatkalla tutustuttiin Häätä Oy:n kalatehtaaseen Oulun Kaakkurissa, Padasjoen kalastaman toimintaan Padasjoella, sekä osallistuttiin Padasjoen kunnantaloa järjestettyyn seminaariin, jonka aiheena oli pakastuslaitosveroston kehittäminen ja yhteistyö. Matkalle osallistui 17 henkilöä. Erityisesti matkalta saatiin tietoa ja kokemuksia kalan itopakasutusjärjestelmistä ja kustannuksista, sekä itopakasestun kalan viennistä ja muista kalatalouteen liittyvistä ajankohtaisista asioista. Olennaista on myös se, että hankkeen päätösaiheena aikana on meneillään selvitys Koiilis-Suomen kalatalouden osalta. Selvityksen tavoitteena on luoda kalatalouteen riittävän suuri ja toimiva yrityskokonaisuus ja yhteistoimintaverkosto. Sen myötä on tavoitteena rakentaa alueella ns. kalatalo.

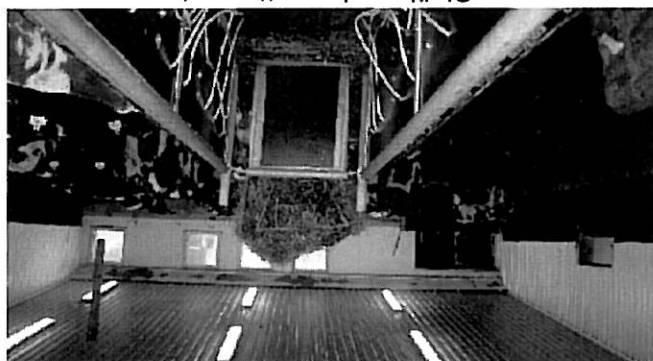
19 - 20.2.2007 alueen nautdanlihan kasvatattajille suunnatulla opintomatkalla tutustumiskohteina olivat vasikoiden välikasvatamot. Matkalle osallistui 14 henkilöä. Tutustumiskohteina olivat Karhnuotta Oy Siikaajoella, Vasmo Oy Vetelissä, Elovassikka Oy Lapinlahdella, sekä Jukka Härkösen omistama kasvatamo Sotkamossa. Tutustumisen kohteina olleet kasvatamot olivat erikokoisia ja myöskin hieman eri tyyppisiä, joten ne antoivat matkalle osallistujille hyvää pohjatietoa omien suunnitelmien ja vaihtoehtojen tueksi. Matkalla olleista osa on perustanut osakeyhtiön ja päättänyt viedä kasvatamon rakentamishanketta alueellamme eteenpäin.



Tutustuminen Elovasikka Oy:n kasvattamoon



Vasmo Oy:n kasvattamo Vetelissä



Sisäkuva kasvattamosta

25 - 26.7.2007 opintomatka suuntautui Kuopiossa Sorsasalon raviradalla järjestettyyn maatalous-
näyttelyyn. Näyttelyssä oli esillä mm maatalouteen ja maaseutuyrittämiseen liittyviä ajankohaisia
koneita- ja laitteita, sekä paljon tietoa maaseutuyrittämiseen liittyvistä asioista. Matkalle osallistui 27
henkilöä.



Maatalousnäyttelyyn osallistuneet ryhmäkuvasa
Sorsasalon raviradalla Kuopiossa

23 - 24.10.2007 matkan kohteena oli KoneAgria 2007 näyttely Jyväskylässä. Matkalle osallistui 21 henkilöä. Näytteilleasettajia oli lähes 200 ja esillä olivat mm. eri edustajien viimeisimmät koneu-tuudet. 24.10 päivän erikoisaiheina olivat biokaasuratkaisut maatilla ja lypsytyön vaikutus tilan työmäärään ja talouteen.

Lisäksi hankke on järjestämässä opintomatkaa KoneAgria 2006 näyttelyyn, sekä tutustumismatkaa uusiin tuotantorakennuksiin, mutta matkat peruuntuivat vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

4.4 Koulutukset

Hankkeen aikana järjestettiin yhteensä 10 koulutustilaisuutta, joihin sisältyi 18 koulutuspäivää. Koulutuksiin osallistui yhteensä 107 henkilöä

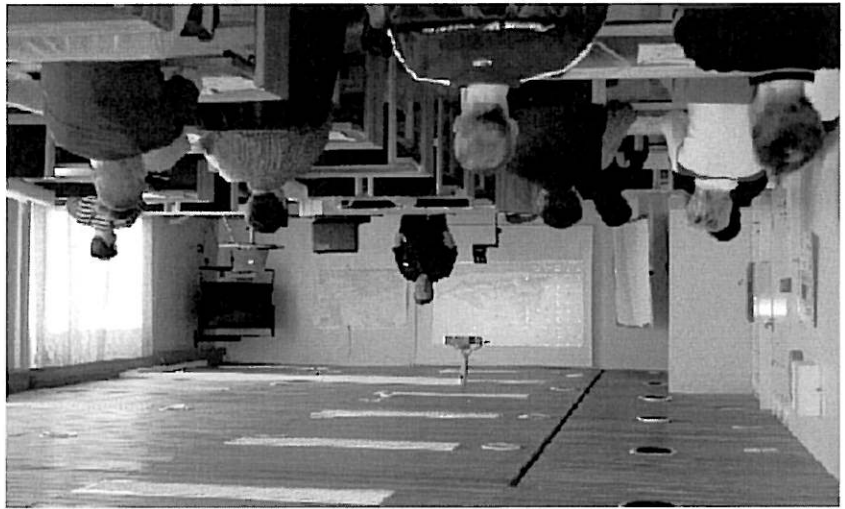
Paikka ja aika	Aihe	Luennoitsija(t)
Kuusamo 12.2.2007	Verokoulutus	Teuvo Hatva, ProAgria Oulu
Kuusamo 5.5 ja 7.5.2007	EA 1	Tuula Muhonen, SPR Kuusamo
Kuusamo 21 - 23.5.2007	Vuokraveneen kuljettaja- tutkiminto	Pentti Auranaho, merikapteeni
Kuusamo 29.9. ja 6.10.2007	EA 1	Tuula Muhonen, SPR Kuusamo
Taivaikoski 9 - 10 10.2007	ATK-perusteet	Jukka Anttila, Koillis-Suomen aikuiskoulutuskeskus Oy
Kuusamo 11 - 12.10.2007	ATK-perusteet	Petri Pesonen, Koillis-Suomen aikuiskoulutuskeskus Oy
Kuusamo 23.10.2007	Hevosyrityksen käynnis- täminen, johtaminen ja kehittäminen	Tiina Kalström ja Teuvo Hatva ProAgria Oulu
Kuusamo 8.11.2007	Hevosien terveydenhoito, rehut ja ruokinta	Markku Saastamoinen MTT ja Marjaana Kontinen (eläinlääkäri Kemijärvi)
Kuusamo 20 - 21.11.2007	ATK- maatalouden ammattiohjelmat	Martti Määtä ja Laina Hekkala ProAgria Oulu
Taivaikoski 22 - 23.11.2007	ATK- maatalouden ammattiohjelmat	Martti Määtä ja Laina Hekkala ProAgria Oulu

Lisäksi hankkeen kautta kartoitettiin alueella sukupolvenvaihdoksen kautta yrittäjiksi siirtyvien tai hiljattain siirtyneiden nuorien koulutustarvetta. Kartoituksen myötä aloitettiin yhteistyössä Koillis-Suomen aikuiskoulutuskeskuksen ja Kainuun ammattiopiston kanssa koulutusosio, joka on käytännön kokemuksen lisäksi edellytyksenä mm. nuoren viljelijän aloitustuen saamiseksi. Koulutukseen osallistuu alueelta yhteensä 8 nuorta yrittäjää tai yrittäjäksi suunnittelevaa henkilöä.

Hevosyrittäjille suunnatussa hevosen rehut ja ruokinta koulutuksessa luennojisijana oli agronomi, MMT, erikoistutkija Markku Saastamoinen MTT:stä



EA 1- koulutuksen oppilaita



Merikapteeni Pentti Auranaho oppilaineen



Verokoulutus 12.2.2007



Luennoitsija Teuvo Hatva ProAgria Oulu

Lisäksi hanke oli järjestämässä koulutusta Taivalkoskelle aiheina EA1-kurssi ja hevositytyksen käynnistäminen, johtaminen ja kehittäminen, mutta kyseiset koulutukset peruuntuivat vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

4.5 Tiedottaminen

Hankkeeseen liittyyä tiedottamista on toteutettu mm. seuraavasti;

- Tuottajailta Taivalkoski Saija 30.8.2006; Hankkeen esittely, osallistujia 42 henkilöä
- Tuottajailta Kuusamo Ollilan lomamatkat 31.8.2006; Hankkeen esittely, osallistujia 48 henkilöä
- Tuotantorakennuksen avajaiset Posiolla 3.11.2006; Hankkeen esittelyä henkilökohtaisissa keskusteluissa n. 10 maaseutuyrittäjän kanssa.
- Maamiesseuravilikon tilaisuus Kuusamo Etelä-Kuusamon erämiesten metsästysmaja 17.1.2007; Hankkeen esittelyä, osallistujia n. 20 henkilöä.
- Maamiesseuravilikon tilaisuus Kuusamo meijerin kokouksella 18.1.2007; Hankkeen esittely, osallistujia n. 15 henkilöä
- Maaseutuseminaari Posio 20.6.2007. Hankkeen esittely, osallistujia n. 20 henkilöä
- Tuottajailta 11.9.2007 Kuusamo Oivangin lomakartano; Esitys hankkeen tilannekatsaus, osallistujia n. 30 henkilöä
- Tuottajailta Taivalkoski Saija 17.9.2007; Esitys hankkeen tilannekatsaus, osallistujia n. 40 henkilöä
- Seutukuunnallinen Info tilaisuus EU hankerahoituksesta, Kuusamo, Hotelli Kuusamo 30.10.2007; Esitys hankkeen sisältö ja tilannekatsaus, osallistujia n. 15 henkilöä

Lehdistötiedotteet;

- Koillisasanomat 7.9.2006 otsikolla maaseutuyrityksiä rohkaistaan kehittämistyöhön
- Koilismaan Uutiset 14.9.2006 otsikolla Koillismaan maaseutuyrityksiä rohkaistaan kehittämistyöhön
- Koillisasanomat 30.10.2006 otsikolla Posion maaseutuyritykset mukaan aktivoititihankkeeseen
- Kuriri 22.11.2006 otsikolla Posion maaseutuyrityksille neuvoja kehittämistyöhön
- Koillisasanomat 3.11.2006 otsikolla kentällä uskoa tulevaisuuteen
- Koillisasanomat 22.1.2007 otsikolla maatilojen sukupolvenvaihdoksia vauhditetaan aktivoititihankkeella

Lisäksi suoraan tiedottamista on tapahtunut mm. esiselvityksen yhteydessä puhelinhynteydenottojen ja yrityskäyntien yhteydessä n. 160:lle alueen yrittäjälle.

4.6 Yhteistyötahot

Hankkeen yhteistyötahoina ovat olleet mm. Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus, Myötäle ry, ProAgria Oulu ja -Lappi, Kuusamon osuusmeijeri, Kuusamon-, Taivaalkosken-, Posion- ja Käyän Osuuspankit, Kuusamon maamiesseurallitto, Kuusamon kaupunki, paikalliset vertoimistot, MELA, A-tuottajat, MHT Kuusamo.

Yhteistyötahosta ProAgria Oulu, Kuusamon Osuusmeijeri, Kuusamon maamiesseurallitto, sekä Kuusamon-, Taivaalkosken-, Käyän- ja Posion Osuuspankit ovat tukeneet myös hankkeen yksityisen rahoitusosuuksien kertymistä.

5. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

5.1 Asetetut tavoitteet

Hankesuunnitelmaan on kirjattu mm. seuraavat hankkeen ns. käynnistysvaiheen tarkennetut tavoitteet;

- Toimivan asiantuntijaverkoston kokoaminen alueelle
- Yrityskohdaiset neuvontakäynnit niissä maatalous- ja maaseutuyrityksissä, joissa on akuutti tarve suurempiin kehittämissuunitelmiin
- Ohjata asiakkaat oikeaan hankkeen/toimijan luokse
- Aktivoida mahdollisia tuotannon lopettamista mieittäviä yrittäjiä uusiin mahdollisuuksiin
- Alan myönteisen mielikuvan rakentaminen

Määrälliset;

- Yrityskäynnit 100 kpl
- Koulutus/tiedotustilaisuuksia 20 kpl
- Edellä mainittuihin tilaisuuksiin osallistuneita 150 henkilöä

5.2 Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Hankkeen aikana tehostettiin ja organisoitiin alueella jo pääosin käytettävissä olevan asiantuntijaverkoston käyttöä yrittäjien erilaisiin tarpeisiin. Erittäin usean eri asiantuntijan tarvitsemissa prosesseissa kuten esim. sukupolvenvaihdoksissa yrittäjien ohjaus, neuvonta ja prosessin aikainen kokonaisvaltainen tuki ovat erityisen tärkeitä. Tämä tuli esille mm. lukuissa yrittäjiltä projektipäälliköille tullessa puhelinhynteydenotoissa.

Hankkeen aikana projektipäällikkö ja ostopalveluna hankitut asiantuntijat tekivät yhteensä 99 yrityskäyntiä, joten asetettu 100 yrityskäynnin määrällinen tavoite miltei saavutettiin. Koulutustilaisuuksia mukaan luetuna opintomatkat järjestettiin 14 kpl, joihin osallistui yhteensä 186 henkilöä ja lisäksi varsinaisia tiedotustilaisuuksia oli 9 kpl, joihin osallistui n. 240 henkilöä. Koulutus/tiedotustilaisuuksia oli siten yhteensä 23 kpl, joihin osallistui yhteensä n. 420 henkilöä. Edellä kohdassa määrälliset tavoitteet asetettu 150 osallistujan tavoite ylittyi siten selkeästi.

Muita oleellisia hankkeen tavoitteiksi kirjaimattomia tuloksia ovat mm. hankkeessa mukana olleiden yrittäjien sukupolvenvaihdoksen kautta odotettavissa olevat uudistetut työpaikat 15 - 20 kpl. Odotusarvot perustuvat tehtyihin suunnitelmiin luonnosluovutuskirjoineen. Lisäksi edellä kohdassa 4.2 mainitut yrityskohdaiset toimenpiteet tukevat osaltaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

6. TALOUS

Hankkeen kokonaiskustannusarvio (muutospäätöksen 14.6.2007 mukaisesti)		Rahoituslähteet	
Palkat ja sivukulut	62.393,71	TE-keskus EU	52.987,50
Ostopalvelut, palkkiot ja sivuk.	29.575,33	TE-keskus valtio	24.727,50
Matkakulut	20.017,07	Kunta	28.260,00
Muut kustannukset vuokrat	3.204,21	Yksityinen (rahallinen)	19.146,89
Toimistokulut	3.513,37		125.121,89
Muut kulut	6.418,20		
	125.121,89		

Kustannusarvio 10.4.2006 – 31.12.2007		Toteuma		Käyttöaste %	
Palkat ja sivukulut	62.393,71	53.887,85	86,4		
Ostopalvelut, palkkiot ja sivukulut.	29.575,33	29.067,55	98,3		
Matkakulut	20.017,07	10.677,80	53,3		
Muut kustannukset vuokrat	3.204,21	2.616,91	81,7		
Toimistokulut	3.513,37	1.893,09	53,9		
Muut kulut	6.418,20	6.150,34	95,8		
	125.121,89	104.293,54	83,3		

Hankkeen kokonaiskustannukset olivat 104.293,54 €, jolloin käyttöasteeksi muodostuu n. 83,3 %.

Vuoden 2007 osalta yksityinen rahoitusosuus pudotettiin Pohjois-Pohjanmaan 14.6.2007 tekemällä muutospäätöksellä 25 %:sta 13 %:iin. Yksityisen rahoitusosuuden kertymä hankkeen päätyttyä on rahoitusosuuden mukainen.

Suurimmat käyttöasteen alitukset tulivat Palkka- ja sivukuluisissa, sekä matkakuluisissa. Matkakulujen osalta käyttöasteita pienensi mm. se, että suunnitelmissa ollut liitelaman puhdistusjärjestelmään tutustuminen Kiuruvedelle ei toteutunut, koska puhdistuslaitteisto ei ollut vielä käytössä hankkeen toteutusaikana. Samoin kokonaiskäyttöasteita pienensivät kaksi peruuntunutta opintomatkaa ja koulutusilaisuutta. Käyttöasteeseen vaikutti myös Posiolle kohdennettujen toimien rahoittaminen erillisellä, hankkeen ulkopuolisella määrärahalta.

7. TOTEUTUKSEN ARVIOINTI

Hankkeen toteutustapa oli pääosin onnistunut. Hankkeella saavutettiin toteutetuilla tavalla kohtuullisen hyvää panos/tuotosuhde. Esiiselvitys suunnattuna suoriin puhelinkontaktein yrittäjille toi hyvin esille yrittäjien tarpeet mahdollisista suunnitelmista olevista sukupolvenvaihdos-, investointi-, tai muista kehittämistarpeista. Näin saatiin myös yrittäjät tehokkaasti aktivoitua suunnitelmien edelleen työstämiseksi.

Koulutus- ja opintomatkojen markkinointi lehti-ilmoituksin, kohderyhmälle lähetetyin tiedotekirjein, suoriin puhelinkontaktein, sekä paikallisen meijerin tonkkapostin välityksellä onnistui kohtuullisesti. Selkeästi oli havaittavissa, että pelkästään lehti-ilmoitukset eivät riitä aktivoimaan riittävästi yrittäjiä. Koulutuksien ja opintomatkojen ajankohdan valinnalla on myös oleellinen merkitys osallistumis- määrään.

Ajankohdallisesti hankke ajoittui hyvään aikaan, sillä investointi- ja nuorten viljelijöiden tuet tulenevat tietyiltä osin pienentyneeseen vuodesta 2008 lukien. Myöskin tukiehtoihin on odotettavissa muutoksia. Hankkeen kautta tapahtuneelle tiedottamisella pystyttiin vauhdittamaan suunnittelun aloittamista ja rahoitushakemusten jättämistä jo kuluvan vuoden aikana.

8. JATKOTOIMET JA EHDOTUKSET

Hankkeen ns. käynnistysvaiheen aikana vahvistui edelleen käsitys maidon- ja lihantuotannon merkityksestä alueen maaseudun yrittäjien työllistäjänä ja toimeentulon turvaajana. Ertityinen huomio tulisi jatkossa kiinnittää näiden yrittäjien liiketoimintaosaamisen ja yritysten kilpailukyyn vahvistamiseen. Parhaimmat tulokset saataneen neuvonnallisin toimin kohdistamalla neuvonta ja asiantuntija-apu mahdollisimman pitkälle suoraan yrittäjille/yrityksiin.

Hankkeen ns. käynnistysvaiheen jälkeen tulisi toteuttaa jatkohanke, jonka pääkohderyhmänä ovat alueen maidon- ja lihantuotannon harjoittajat. Käynnistysvaiheen aikana mm. puhelinkeskusteluissa kerättyä materiaalia voidaan edelleen hyödyntää jatkohankkeen yhteydessä. Hankkeen toteutus- tapaan tulee sisällyttää mm. yritysten ja yrittäjien nykytilan kartotus, tulevaisuuden visiointi erilaisilla vaihtoehtojilla, sekä vuosittainen seuranta ja tarvittaessa vision "kirkaustaminen".

Jatkohankkeen yhtenä osa-alueena tulee edelleen olla investointien ja sukupolvenvaihdosten edistäminen. Hyvin usein nuori, yrityksen omistukseensa saanut yrittäjä on myös valmiimpi panostaa maan itsensä ja yrityksensä kehittämiseen. Rakennekehityksen myötä yrittäjien jaksamiseen tulee kiinnittää huomiota. Tämä edellyttää toimivan lomitusjärjestelmän lisäksi panostamista yrittäjien vapaamuotoiseen yhdessäoloon ja ajatusten vaihtoon.

Alkutuotannon osalta yleinen ongelma on alan yrittäjien ja yritystoiminnan jatkajien puute. Tähän ongelmaan tulisi kiinnittää huomiota antamalla alaan liittyvää tietoa, sekä esittelemällä eri mahdollisuuksia ammattinvalintavaiheessa oleville opiskelijoille. Maaseutuammattien arvostuksen nostaminen nuorison keskuudessa on suuri haaste, mutta vain turvaamalla maaseudun yritystoiminnan jatkuvuus voidaan seutukunnan kylät nähdä elävänä pitkälle tulevaisuuteen.

LIITE NRO 1
YRITYSKÄYNNIT projektipäällikkö
Kuusamo - Taivalkoski

Yritys nro	Posio	
1	36	11.9.-06 7.2.-07
2	37	18.9.-06 6.6.-07
3	38	13.10.-06 12.10.-06
4	39	6.9.-06,
5	40	Palaverit (11.4.-07, 18.4.-07, 27.4.-07, 1.6.-07)
6	41	12.9.-07 27.9.-07 11.12.-07
7	42	10.9.-07 24.9.-07
8	43	18.9.-06
9	44	5.10.-06
10	45	25.9.-06
11	46	21.11.-06
12	47	20.9.-06
13		1.3.-07
14		13.9.-06 1.11.-06 22.2.-07 17.8.-07
15		13.10.-06
16		28.9.-06
17		11.10.-06
18		21.9.-06
19		26.9.-06
20		24.10.-06
21		20.9.-06
22		6.9.-06 8.11.-06
23		26.9.-06 15.11.-06 29.3.-07 28.8.-07
24		18.9.-06 31.10.-06
25		19.9.-06
26		27.11.-06
27		11.9.-06, 29.5.-07
28		26.9.-06 29.5.-07
29		5.9.-06
30		29.11.-06
31		12.10.-06
32		21.8.-07 (palaveri ProAgrialla)
33		2.5.-07
34		13.9.-06
35		
36		13.12.-06
37		21.12.-06
38		18.12.-06
39		19.12.-06
40		18.12.-06
41		8.12.-06 19.3.-07 10.5.-07
42		14.12.-06 20.3.-07
43		19.12.-06
44		21.12.-06
45		13.12.-06
46		15.3.-07
47		22.12.-06
		15.5.-07 11.5.-07 15.6.-07 10.8.-07 26.10.-07

LIITE NRO 2

Hankkeeseen sitoutuneet yrittäjät

Kuusamo 11 yrittäjää

Taivalkoski 6 yrittäjää

Posio 9 yrittäjää

LIITE NRO 3		YRITYSKOHTAISET TOIMENPITEET		Kuusamo - Taivalkoski		Talous-		Luonnos-		Muu	
Yritys nro		suunnitelma		luovutuskirja		neuvonta h					
1		X		X		2					
3		X									
6		X				7,5					
7		X		X		3,7					
8		X		X		5,5					
9		X									
14						9					
15		X		X		9					
17		X				3					
23		X				3					
24		X		X		7					
25				X		5					
26		X				2					
28						3					
29		X									
33		X				6,5					
34		X		X		5					
Posio											
Yritys nro											
38						2					
40		X									
41		X									
42		X		X		7					
43		X		X		7					
44		X									
45		X									
46		X		X		4					
47		X		X		4					
Yht.		22		12		95,2					

LIITE NRO 4
OSTOPALVELUT, NEUVONNALLISET YRITYSKÄYNNIT

Määtä Martti ProAgria Oulu

Yritys nro

1	7.2.-07	
3	29.11.-06	
6	(palaverit mm. 11.4.-07 ja 27.4.-07)	
7	10.8.-07	
8	24.9.-07	
9	16.1.-07	
15	1.11.-06	
17	5.10.-06	13.10.-06
23	8.11.-06	7.12.-06
24	9.10.-06	15.11.-06
26	3.10.-06	
28	13.3.-07	
34	20.3.-07	26.3.-07

Viitola Esko ProAgria Oulu

Yritys nro

29 2.11.-06

Kummala Pekka ProAgria Lappi

Yritys nro

43	20.3.-07	16.5.-07
42	8.12.-06	19.3.-07
44	7.3.-07	
45	22.3.-07	
38	30.1.-07	
40	19.1.-07	
46	13.3.-07	
41	19.3.-07	18.6.-07
47	22.12.-06	15.3.-07